

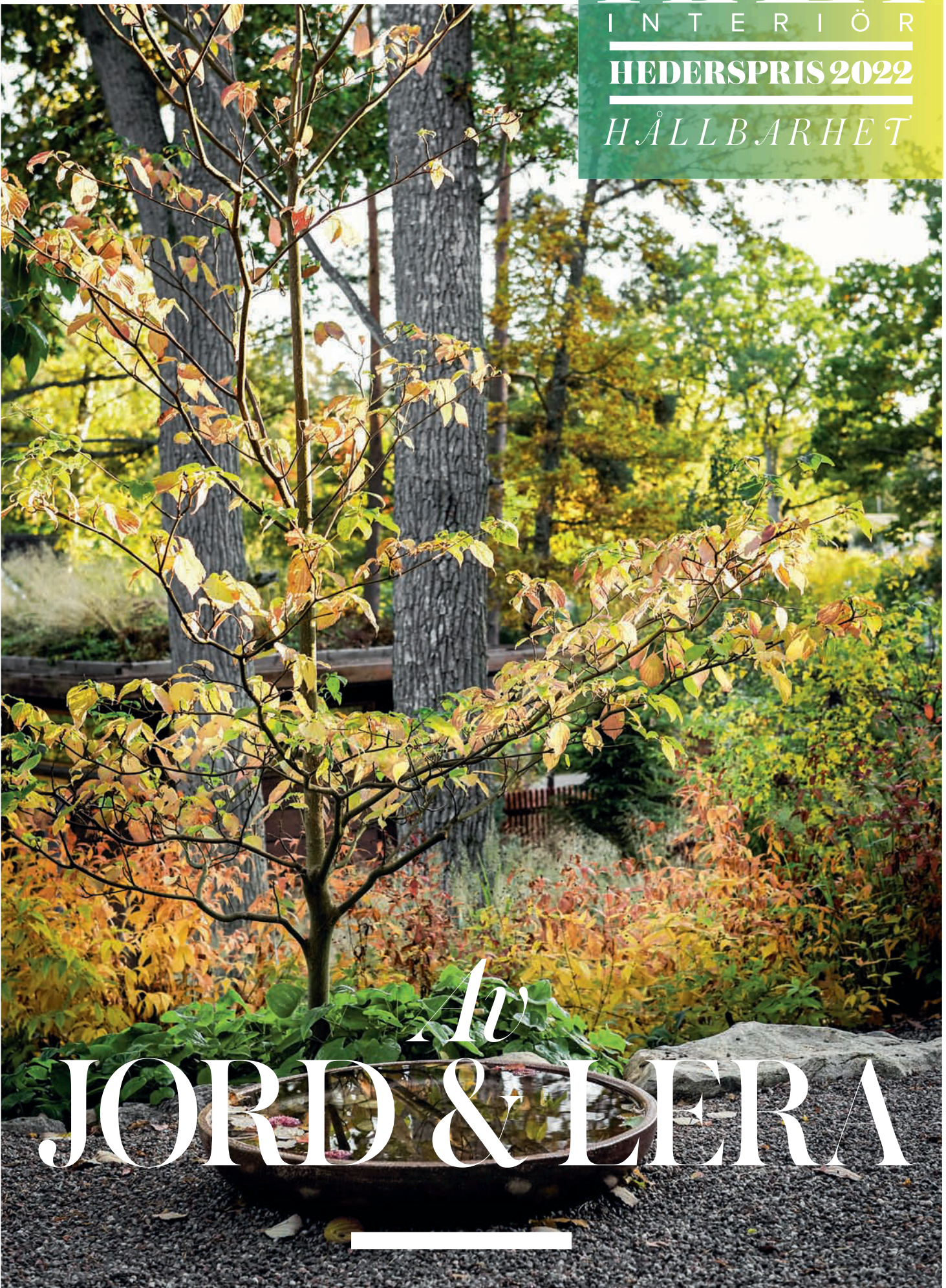
Calle skapar det mesta till
det dukade bordet i
keramik. Marika designar
och vårdar trädgårdar.

Det kreativa paret **MARIKA DELIN** och **CALLE FORSBERG** är båda pristagare i årets Plaza Interiörs Hederspris. Trädgårdsarkitekten och keramikern avslöjar grunden till sitt skapande och vurmen för hållbarhet.

Text JENNY NILSSON Foto KARIN BJÖRKQUIST

PLAZA
INTERIÖR
HEDERSPRIS 2022
HÅLLBARHET

Av
JORD & LERA

Marika och Calle har sin kreativa yta på samma plats men i varsin ände av hemmet: trädgården respektive keramikverkstaden.
Foto ovan: Patric Johansson.

Marika har precis släppt boken *Min skogsträdgård* (Natur & Kultur)

som utspelar sig i parets gemensamma hem, där Calles keramikverkstad också huserar. De skapande makarna tar emot besökare både till trädgården och keramikverkstaden.

Grattis, Marika, till boksläpp och fina recensioner! Vad är du mest nöjd med?

– Tack! Att jag faktiskt har satt allt på pränt vad jag har gjort, i skapandet av vårt trädgård. Tänkte att blir det ingen bok så blir det ändå roligt att få formulera mig rent intellektuellt om något jag mest gjort med hjärta och mage.

Idén till boken växte långsamt fram. Det började med ett reportage om parets hus, som fotografen Karin Björkquist plätat. Karin hjälpte också Calle med bilder på hans keramik.

– Trädgården utvecklades alltmer och Karin brukade passa på att ta några bilder av den varje gång hon var här, berättar Marika. Jag tyckte mycket om hennes bilder, vi lärde känna varandra och så föddes idén om en bok.

Förlaget Natur & Kultur nappade ganska snabbt på bokförslaget och skapandet tog fart.

– Vi träffades många gånger i olika säsonger för att fotografera miljöer och växtporträtt. Karin ville alltid plåta i dimma eller skymning. Det blev magiska bilder, inte så insmickrande.

Marika är trädgårdsarkitekt och anlitas både för att designa och ta hand om trädgårdar. Hennes skogsträdgård är mest byggd på känsla, inte ritningar.

– Det har varit otroligt roligt att bara köpa in mängder av växter som jag tänker ska bli fina till platsen och ösa på!

Hon har sett ett ökat intresse för trädgårdsarbete under sina år i branschen.

– Jag brukar säga att jag har haft tur som får rida på den våg av trädgårdsintresse från villaägare som kommit sedan millennieskiftet, då jag började arbeta med trädgård, berättar hon. Sverige har blivit en trädgårdsnation. Numera har även miljöintresse uppstått hos människor, att man kan ha en lite mer naturlig trädgård, inte så "anlagd".

Hon ser en tydlig rörelse mot en mer hållbar trädgård hos den genomsnittlige svensken, genom allt från att vilja odla köksväxter till att främja bevingade pollinatörer.

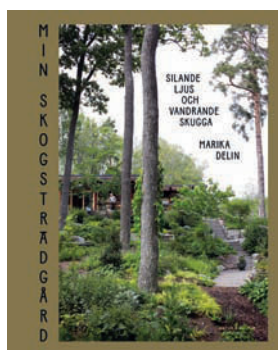
– Svensken låter gamla gräsmattor växa upp och klipper dem först på sensommaren. Vi skapar nya ängar istället för att bara ha gräsmattor, med mager jord och frön från svenska ängsväxter. En del människor vill faktiskt lära sig hantverket att slå sin äng med lie. Det har också kommit fina laddbara eldrivna trädgårdsmaskiner som inte bullrar och stinker, som villaägare har börjat använda. Många provar på att göra fermenterad kompost, så kallad bokashi, som man gräver ner i sin odling och fler och fler använder biokol, det vill säga gödslad träkol som man gräver ner i jorden, det blir då en nyttig kolsänka.

Calle har märkt av samma intresse för hållbarhet och hantverk från sitt håll.

– Intresset för drejning har aldrig varit så stort som det är nu, menar Calle. Jag tror det har att göra med flera saker. Dels har krogarnas intresse för handgjord keramik stor betydelse, dels är det också en del i människors sökande tillbaka till ett närmare förhållande till natur och hantverk. Det är fler som odlar. Och jag kan tänka mig att livet framför datorn kan kännas ganska tomt.

Vad är den viktigaste utgångspunkten för en hållbar trädgård?

– Att låta platsen eller tomten utvisa vilken sorts trädgård som passar att skapa,

Marikas bok är ett rent passionsprojekt med vackra bilder tagna av Karin Björkquist.

Calle hämtar en hel del inspiration och tekniker från uråldrig, östasiatisk keramikkonst.

”Sverige har blivit en trädgårdsnation.”

menar Marika. En skogsdunge kan bli en skogsträdgård där lundväxter trivs i halvskuggan. En sargad, solig skräptomt, däremot, kan bli en vacker grusträdgård med solälskande kryddväxter. En annan viktig sak är att bygga sitt hus på ett sätt som följer naturens former på just den platsen, inte fälla alla träd, radera ut topografin genom att fylla ut, fylla upp och platta till. Detta är hållbart även ur en estetisk synvinkel.

När på året trivs du bäst i trädgården?

– I slutet av maj, då blommar de flesta av lundens marktäckande växter, innan ekarnas kronor slår ut och det blir skuggigare. Men hösten är också fin med alla höstfärger som rullar igång och överraskar.

Calle hittade kärleken till drejeriet som fjortonåring på en ungdomsgård. Det blev en hobby som utvecklades till ett extrajobb under gymnasietiden hos sin faster Hertha Hillfon – berömd skulptör under större delen av 1900-talet och fram till sin bortgång 2013. Han fick assistera med enkla uppgifter i verkstan, ibland sitta modell och stundtals jobba med egna verk.

– Jag fattade nog inte riktigt vilken chans jag hade fått, säger han. Flera av min pappas syskon kom att bli konstnärer. Men Hertha var den mest framgångsrika och den som påverkade mig mest. Den som besökte hennes hem förstär varför.

”Jag fattade
nog inte riktigt
vilken *chans*
jag hade fått.”

Calles första lärare var hans
faster, den berömda
skulptören Hertha Hillfon.

Det var som att kliva in i en annan värld.

Keramikern fick ta en paus i Calles yngre dagar, till förmån för passioner av det politiska slaget.

– Slutet på 60- och början av 70-talet var en omtumlande tid, berättar Calle. Och Vietnamkriget var en av de saker som påverkade många, inte minst ungdomar. Jag gick med i Vietnambörelsen och jag ville förändra världen till att bli mer rättvis. Det är svårt att fokusera på leran när det var så mycket som jag och många andra unga ville förändra. Under nästan tio år satsade jag all kraft på att förändra världen men så småningom insåg jag att den inte borde förändras på det sättet. Jag var 30 år och

undrade vad jag nu skulle göra. Då köpte jag en drejskiva och min första verkstad var fyra kvm i vardagsrummet.

I många år har han sålt sina föremål i butiker som Designorget och Norrgavel. Numera har han koncentrerat försäljningen åt butiken hemma intill verkstaden, där han också ger drejkurser. Han själv är dock nästintill helt autodidakt. Att undervisa ger honom mycket kunskap tillbaka, han ser sig aldrig som fullärd.
Vad är nästa delmål?

– Det gäller förutom glasyrer till exempel konsten att bränna keramik med ved. Man ska ändå upp till nästan 1 300 grader i en glasyrbränning. På vårt lantställe i Hälsingland

har jag byggt en vedeldad keramikugn, det är något som jag vill lära mig mer om. Jag har bränt den två gånger och det har gått bra.

Var hämtar du inspiration från till ditt skapande?

– Jag har alltid tittat mycket på vad andra gör och inte minst östasiatisk keramik. Och det är fascinerande att göra i princip samma glasyrer som man gjorde i Kina för tusen år sedan. I en sådan här gammal yrkestradition finns enormt mycket kunskap. Det gäller bara att hitta och tillgodogöra sig den.

Ibland är historien den bästa inspirationskällan till hållbart skapande. Ibland hittas inspirationen framför oss, här i nutiden, i form av människor som Marika och Calle. ♦